

Warszawa, dn. 5 lipca 2021 r.
Piotr Oliński, młodszy analityk FOR

Komunikat FOR 28/2021: Kolejne problemy z jawnością w Trybunale Konstytucyjnym - FOR składa skargę do WSA

Synteza:

- W oświadczeniach majątkowych Rafała Wojciechowskiego i Jarosława Wyrembaka, osób zajmujących stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego Julii Przyłębskiej, informacje o zatrudnieniu na uczelni są zamazane w sposób uniemożliwiający ich odczytanie.
- Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych informacje o wykładowcy akademickim mają charakter informacji publicznej przez sam fakt zatrudnienia na uczelni publicznej, również w przypadku pracy na uczelniach niepublicznych standardem jest ujawnianie pracodawcy w oświadczeniu majątkowym.
- W odpowiedzi na wniosek o dostęp do informacji publicznej Prezes TK odmówił udzielenia informacji o przestankach stojących za utajeniem informacji o zatrudnieniu sędziów oraz udzielił niepełnej odpowiedzi na pytanie o wykazanie miejsc zatrudnienia sędziów, co równoznaczne jest z beczynnością organu.
- W związku z powyższym do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skierowana została skarga na beczynność Prezesa TK w zakresie dostępu do informacji publicznej.

W grudniu zeszłego roku Prezes Trybunału Konstytucyjnego, działając za pomocą Kancelarii TK, udzielił odpowiedzi na wniosek o dostęp do informacji publicznej dot. ujawnienia zatrudnienia na uczelniach dwóch osób wykonujących obowiązki sędziego Trybunału Konstytucyjnego: Rafała Wojciechowskiego i Jarosława Wyrembaka¹. Udzielona odpowiedź była wymijająca i niepełna, niejasne pozostaje też, dlaczego informacje o zatrudnieniu sędziów Trybunału na uczelniach pozostają niejawnie oraz na jakich uczelniach wskazane osoby pracują.

Stan faktyczny

W zakładce „oświadczenia majątkowe” na stronie internetowej Trybunału Konstytucyjnego oświadczenia Jarosława Wyrembaka i Rafała Wojciechowskiego,

---

¹ Jarosław Wyrembak został wybrany na miejsce obsadzone już przez Sejm VII kadencji, zatem nie można mówić o nim jako o pełnoprawnym sędzim TK (miejsce to jest już obsadzone przez prof. Romana Hausera), lecz jedynie jako o sędzim-dublerze lub osobie zajmującej stanowisko sędziego TK

będących jednocześnie wykładowcami uniwersyteckimi, zamazano informacje o zatrudnieniu na uczelniach w sposób uniemożliwiający ich odczytanie.

OŚWIADCZENIE
o stanie majątkowym

Ja, niżej podpisany(a), Jarosław Grzegorz Wyrembak

(imiona i nazwisko)

urodzony(a) 12 marca 1967 roku w Wieluniu
zatrudniony(a) w:
- sędzia Trybunału Konstytucyjnego,
- profesor Akademii [redacted] w [redacted]
(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)

zamieszkały(a) w [redacted]

Julia Przytybska
27.05.2020

Oświadczenie majątkowe J. Wyrembaka za rok 2019, źródło: <https://trybunal.gov.pl/o-trybunale/oswiadczenia-majatkowe>

OŚWIADCZENIE
o stanie majątkowym

Ja, niżej podpisany(a), Rafał Wojciechowski

(imiona i nazwisko)

urodzony(a) 5 września 1969 r. w Warszawie

zatrudniony(a) w Trybunale Konstytucyjnym - sędzia;
Uniwersytecie [redacted] - profesor [redacted]
(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)

zamieszkały(a) w [redacted]

Julia Przytybska
27.05.2020

Oświadczenie majątkowe sędziego R. Wojciechowskiego za rok 2019, źródło: <https://trybunal.gov.pl/o-trybunale/oswiadczenia-majatkowe>

W grudniu 2020 roku do Biura Prasowego TK wpłynął wniosek o dostęp do informacji publicznej z prośbą o wyjaśnienie przestanków, na podstawie których wskazane informacje zostały utajone oraz o ich ujawnienie. Pracownik TK w odpowiedzi z 21 grudnia 2020 roku odmówił odpowiedzi na pierwsze pytanie, uzasadniając to tym, iż nie stanowi informacji publicznej informacja o obowiązujących przepisach prawa, a w odpowiedzi na drugie pytanie skierował pytającego do biogramów na stronie Trybunału. Noty biograficzne jednak okazały się nie korespondować z możliwą do odczytania treścią oświadczeń majątkowych. W biogramie sędziego-dublera Wyrembaka można przeczytać, że „obecnie zatrudniony jest na stanowisku profesora nadzwyczajnego na Wydziale Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie oraz na stanowisku profesora nadzwyczajnego

w Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej i Zarządzania w Warszawie”², podczas gdy w oświadczeniu majątkowym przeczytać możemy jedynie o jednym miejscu zatrudnienia poza Trybunałem, w dodatku zaczynającym swoją nazwę od „Akademia”, gdy w biogramie o żadnej Akademii nie ma mowy. Niezależnie od treści biogramów, w świetle aktualnych przepisów i orzecznictwa nie ma żadnego uzasadnienia, by podobne informacje były w oświadczeniach majątkowych sędziów Trybunału Konstytucyjnego (nawet Trybunału Julii Przyłębskiej) utajniane.

W związku z powyższymi wątpliwościami autor wniosku o dostęp do informacji publicznej zdecydował się skierować skargę na bezczynność Prezesa Trybunału Konstytucyjnego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawy prawne

Zgodnie z art. 61 ust. 1 zadnie 1 Konstytucji RP *obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne*. Prawo to konkretyzowane jest w ustawie o dostępie do informacji publicznej, która w swoim art. 1 informację publiczną definiuje szeroko; w *rozumieniu ustawy informację publiczną stanowi każda informacja o sprawach publicznych*. Prawo dostępu do informacji publicznej przysługuje każdemu i nie może być ograniczone ze względu na interes prawny lub faktyczny (art. 2 ust. 2 u.d.i.p.). Podmiotami zobowiązanymi do udostępnienia informacji publicznej są *władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne* (art. 4 ust. 1 u.d.i.p.).

Stwierdzenie bezczynności w przedmiocie rozpoznania wniosku o dostęp do informacji publicznej wymaga łącznego spełnienia trzech przesłanek:

- 1) organ musi być podmiotem zobowiązanym do udostępnienia informacji publicznej;
- 2) wnioskowana informacja musi posiadać walor informacji publicznej;
- 3) w terminie przewidzianym w u.d.i.p. organ nie udostępnia żądanej informacji publicznej bądź nie wydaje decyzji administracyjnej o odmowie udostępnienia tej informacji lub o umorzeniu postępowania bądź nie podejmuje innej czynności materialno-technicznej wskazanej w u.d.i.p.

Sytuacja wymieniona w pkt. 3) tyczy się również, jak twierdzi orzecznictwo „przedstawienia informacji innej niż ta, której oczekuje wnioskodawca, informacji niepełnej lub też nieadekwatnej do treści wniosku, co może powodować

---

² <https://trybunal.gov.pl/o-trybunale/sedziowie-trybunalu-konstytucyjnego/art/10023-jaroslav-wyrembak/> (dost. 07.05.2021)

uzasadnione wątpliwości adresata odpowiedzi co do tego, czy organ w ogóle udzielił odpowiedzi na jego wniosek”³.

Czy informacje o wykładowcy akademickim są informacjami publicznymi?

W 2013 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie wydał wyrok w sprawie o sygn. II SA/Sz 149/13, w którym orzekł, że „zdaniem Sądu nauczyciel akademicki jest osobą pełniącą funkcję publiczną w rozumieniu art. 5 ust. 2 udip przez sam fakt zatrudnienia na uczelni wyższej, która jest jednostką dysponującą środkami publicznymi, oraz ze względu na określenie jego praw i obowiązków w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym”⁴.

Co więcej, nawet w przypadku uczelni niepublicznych, standardem jest podawanie w oświadczeniach majątkowych wszelkich miejsc zatrudnienia⁵. Wydaje się niezrozumiałe i zupełnie nieadekwatne w realiach demokratycznego państwa prawnego, by utajniać informacje o zatrudnieniu osób piastujących stanowiska tak istotne dla funkcjonowania państwa jak sędzia sądu konstytucyjnego. *A minori ad maius* można wywieść, że skoro przyjmuje się w orzecznictwie sądów administracyjnych, iż informacje o wykładowcy uczelni publicznej niepełniącym żadnych funkcji publicznych są jawne, to tym bardziej jawne powinny być informacje o osobach zajmujących stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego będących jednocześnie wykładowcami akademickimi.

---

³ Orzeczenie WSA w Szczecinie z dn. 10 stycznia 2013 r. o sygn. II SAB/Sz 51/12 (dost. CBOSA)

⁴ Orzeczenie WSA w Szczecinie z dn. 3 czerwca 2013 r. o sygn. II SA/Sz 149/13 (dost. CBOSA)

⁵ Zob. np. oświadczenia majątkowe posłów Zbigniewa Girzyńskiego i Pawła Kowala będących jednocześnie wykładowcami akademickimi;

https://orka.sejm.gov.pl/osw9.nsf/0/CE74A4A0953D586CC1258557003C108E/%24File/OSW91_102.pdf

https://orka.sejm.gov.pl/osw9.nsf/0/D81FC5DBFD20FC5DC1258577004D0F5E/%24File/OSW91_174.pdf

Forum Obywatelskiego Rozwoju

FOR zostało założone w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązującego i planowanego prawa w kierunku wolnościowym.

FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa. Z inicjatywy FOR w centrum Warszawy i w Internecie został uruchomiony licznik długu publicznego, który zwraca uwagę na problem rosnącego zadłużenia państwa. Działania FOR to także projekty z zakresu edukacji ekonomicznej oraz udział w kampaniach na rzecz zwiększania frekwencji wyborczej.

Wspieraj nas!

Zdrowy rozsądek oraz wolnościowy punkt widzenia nie obronią się same. Potrzebują zaplanowanego, wytężonego, skutecznego wysiłku oraz Twojego wsparcia.

Jeśli jest Ci bliski porządek społeczny szanujący wolność i obawiasz się nierozsądnych decyzji polityków udających na Twój koszt Świętych Mikołajów, wesprzyj finansowo nasze działania.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

W sprawie darowizn możesz się skontaktować z:

Patrycja Satora, dyrektor ds. rozwoju FOR

tel. 500 494 173

e-mail: patrycja.satora@for.org.pl

Już dziś pomóż nam chronić wolność - obdarz nas swoim wsparciem i zaufaniem.

KONTAKT DO AUTORA

Piotr Oliński
Młodszy analityk FOR

e-mail: piotr.olinski@for.org.pl

Twitter: [@olinski Piotrek](https://twitter.com/olinski Piotrek)

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju - FOR
ul. Ignacego Krasickiego 9A • 02-628 Warszawa • tel. 22 628 85 11
e-mail: info@for.org.pl • www.for.org.pl
[f](https://www.facebook.com/FundacjaFOR)/FundacjaFOR • [@FundacjaFOR](https://twitter.com/FundacjaFOR) • [in](https://www.linkedin.com/company/forum-obywatelskiego-rozwoju) /forum-obywatelskiego-rozwoju